

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Departamentul de Psihologie Aplicată
1.4 Domeniul de studii	Științe ale Educației
1.5 Ciclul de studii	Ciclul I. Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Psihopedagogie – în limba maghiară Psihopedagog/Cod calificare: L060080010

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Genetica comportamentului uman						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Univ. Dr. Kiss Szidónia						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. Univ. Dr. Kiss Szidónia						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	Ex.	2.7 Regimul disciplinei	opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					14 ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					4
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					4
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					3
Tutoriat					1
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	14				
3.8 Total ore pe semestru	70				
3.9 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Sala de curs, instrumente audio-vizuale
4.2 de competențe	Sala de seminar, instrumente audio-vizuale

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Operarea cu concepte fundamentale în domeniul psihologiei C3. Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologie
Competențe transversale	• Exercițarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercițarea profesiei • Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice • Autoevaluarea nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica contextului social.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională • Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte etc. asociate domeniului
7.2 Obiectivele specifice	• Utilizarea adecvată în comunicarea profesională a conceptelor, teoriilor și metodelor de bază specifice psihologiei, în special, și științelor socioumane, în general • Explicarea și interpretarea fenomenelor psihologice, utilizând adecvat concepte și teorii de bază din domeniu • Descrierea caracteristicilor de bază ale științei psihologice, a principalelor paradigme și orientări metodologice • Evaluarea calității informațiilor și a ierarhizarea conceptelor utilizate, în funcție de sferă, extensiune și definiție, dar și în funcție de necesitățile contextului • Explicarea și interpretarea faptelor și teoriilor utilizând cunoștințe de bază din domeniu, precum și observații și informații obținute în mod propriu • Analiza comparativă a principalelor abordări teoretice din psihologie (comportamentală, biologică, cognitivă, evoluționistă, umanistă, psihodinamică și socioculturală) • Evaluarea calității informațiilor și a ierarhizarea conceptelor utilizate, în funcție de sferă, extensiune și definiție, dar și în funcție de necesitățile contextului • Explicarea și interpretarea faptelor și teoriilor utilizând cunoștințe de bază din domeniu, precum și observații și informații obținute în mod propriu

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1.Introducere. Scurt istoric. Noțiuni de bază	Prelegere	
2.Expresia genelor. Interacțiuni genice. Epigenetica	Expunere	
3.Noțiuni de citogenetică.Mitoza	Prelegere, prezentare powerpoint	
4.Mutații	Prezentare powerpoint	
5.Transmiterea autosomal dominantă. Codominanța, dominanța incompletă	Prezentare powerpoint	
6.Transmiterea autosomal recesivă. Consangvinizarea. Ereditatea X-linkată	Prezentare powerpoint	
7.Ereditatea Y-linkată.Ereditatea poligenică, etiologie poligenică	Prezentare powerpoint	
8.Sindromul Down. Sindromul Turner. Polisomii X	Prezentare powerpoint	
9.Sindromul Klinefelter. Intersexualitatea, homosexualitatea, transsexualitatea	Prezentare powerpoint	
10.Sindromul X-fragil. Sindromul Rett. Sindromul Williams	Prezentare powerpoint	
11.Sindromul Angelman și Prader-Willi. Enzimopatii	Prezentare powerpoint	
12.Autismul.Transmiterea ereditară ADHD. Transmitera ereditară a bolilor neurologice	Prezentare powerpoint	
13.Bazele biologice ale bolilor neuropsihiatrice infantile	Prelegere, prezentare powerpoint	
14.Transmiterea ereditară a dislexiei și a disgrafiei	Prelegere, prezentare powerpoint	
Bibliografie Czeizel E. (2001). A gének titkai. Paginarium Kiadó, Budapest Kiss Sz. (2008). Genetikai kérdések a gyógypedagógiában. Presa Universitară Cluj Lopez-Ibor, J.J., Gaebel, W., Maj.,Sartorius, N. (2002). Psychiatry as a Neuroscience. John Wiley & Sons Ltd. Milunsky, A. (2003). Sorsdöntő génjeink. Galenus Kiadó, Budapest Panskepp, J.C. (2003). Textbook of biological Psychiatry. John Wiley & Sons Ltd. Papp Z. (1995). Klinikai genetika. Golden Book Kiadó, Budapest Power, M. (2004). Mood disorders. A handbook of science and practice. John Wiley & Sons Ltd. Ridley, M. (2002). Génjeink. Akkord Kiadó, Budapest Stefan, M., Travis, M., Murray, R.M. (2002). An Atlas of Schizophrenia. The Parthenon Publishing Group Weaver, R.F., Hedrick, P.W. (2000). Genetika. Panem Kiadó, Budapest		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1.Relția genotip - fenotip	Sinteza cunoștințelor	
2.Transcripția, translația	Sinteza cunoștințelor	
3.Structura și funcția cromosomilor	Clarificare conceptuală	
4.Factori mutageni	Sinteza cunoștințelor	
5.Aneuploidii	Test pentru evaluarea cunoștințelor	
6.Boli genetice	Sinteza cunoștințelor	
7.Etiologia multifactorială	Sinteza cunoștințelor	
8.Sindromul Down	Test pentru evaluarea cunoștințelor	
9. Sindromul Rett. Sindromul Williams	Sinteza cunoștințelor	
10. Enzimopatii	Sinteza cunoștințelor	
11. Bolile neurologice ereditare	Sinteza cunoștințelor	
12. Genetică psihiatrică	Test pentru evaluarea cunoștințelor	

13. Tulburări de limbaj	Sinteza cunoștințelor	
14. Tulburări de învățare	Sinteza cunoștințelor	
Bibliografie		
Kiss Sz. (2001). Az értelmi képességek és a tehetség kialakulása a törzsfajlódás és az egyedfejlődés során – genetikai aspektusok. EPSZ, II/3, 87-97		
Kiss Sz. (2002). A Down-szindróma genetikai természete. EPSZ, III/2, 225-233		
Kiss Sz. (2003). Az autizmus neurobiológiai és genetikai háttere. EPSZ, IV/3, 271-287		
Kiss Sz. (2004). Humánogenetika. Erdélyi Tankönyvtanács, Kolozsvár		
Milunsky, A. (2003). Sorsdöntő génjeink. Galenus Kiadó, Budapest		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și al **Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004**
- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Teste	Teste pt evaluarea cunoștințelor	10%
	Examen	Examen scris	70%
10.5 Seminar/laborator	Participare activă		10%
	Întocmirea unei lucrări științifice	Prezentarea lucrării	10%
10.6 Standard minim de performanță			
În cazul în care la examenul final de semestru studentul nu obține notă de trecere (5, 00), atunci examenul nu este promovat, nici dacă s-a achitat de sarcinile prevăzute la activitățile trecute la pct. 10.5. Frecvențarea orelor de curs este obligatorie în proporție de 85%, în caz contrar studentul de la învățământ cu frecvență nu se poate prezenta la examen. Absențele motivate și nemotivate de la activitățile de seminar și/sau lucrări practice nu pot depăși 15% din totalul prevăzut (3 din 14). Predarea și prezentarea lucrării(lor) sunt obligatorii fiind precondiție de prezentare la examen. Orice lucrare plagiată, copiată, identică, precum și orice inspirație, colaborare, copiere se consideră fraudă, caz în care persoana(ele) în cauză vor fi sancționate cu nota 1,00 (unu). Fraudarea examenelor se sancționează cu exmatricularea de la studii. Sarcinile prevăzute în decursul semestrului nu se pot recupera/compensa în perioada sesiunilor de examene (normală, deschisă, restanță, lichidare). Studentii care se înscriu în sesiuni ulterioare sesiunii normale (în sesiune deschisă, de restanță, de lichidare) trebuie să parcură și să satisfacă obligatoriu toate cerințele prevăzute în semestrul respectiv (prezență prevăzută la diferitele activități, examene parțiale, teme, proiecte etc.).			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

2 aprilie 2018

Conf. Univ. Dr. Kiss Szidónia

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

9 aprilie 2018

Lect. Dr. Batiz Enikő